

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ**

Αθήνα 10-10-2024

Αριθμός Γνωμοδότησης: 109/2024

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. 31978/22-7-2024 έγγραφο του Πρύτανη του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (Ε.Μ.Π.), σε συνδυασμό προς το υπ' αριθμ. 29578/11-7-2024 έγγραφο της Σχολής Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών (Σ.Ε.Μ.Φ.Ε.).

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, εάν μετά την υποβολή από εσωτερικό τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος αίτησης εξαίρεσης και αποδοχής αυτής από το εν' λόγω όργανο, νομίμως αυτό αναπληρώθηκε από το πρώτο μη κλυόμενο αναπληρωματικό μέλος κατά τη σειρά παράθεσης των αναπληρωματικών μελών στη συγκρότησή του, αδιαφόρως εάν επρόκειτο για εσωτερικό ή εξωτερικό μέλος.

Ιστορικό

Από το πραγματικό, το οποίο παρατίθεται στο εξεταζόμενο ερώτημα σε συνδυασμό προς τα λοιπά στοιχεία του υπηρεσιακού φακέλου, προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό της υπόθεσης :

1. Με το ΦΕΚ 2961/9-11-2023 τ. Γ' προκηρύχθηκε θέση Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα Καθηγητή στη Σ.Ε.Μ.Φ.Ε. με γνωστικό αντικείμενο «Πειραματική Φυσική Υψηλών Ενεργειών» και έλαβε κωδικό ΑΠΕΛΛΑ ΑΡΡ37671. Κατά την συνεδρίαση της Γενική Συνέλευσης της Σχολής, η οποία έλαβε χώρα στις 6/3/2024, συγκροτήθηκε το Εκλεκτορικό Σώμα και στις 2/4/2024 πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνεδρίαση του οργάνου για τον ορισμό της Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής, μετά την έκδοση της υπ' αρ. πρωτ. 9639/19-3-2024 πρόσκλησης του Κοσμήτορα της Σχολής. Κατ' αυτήν το

τακτικό μέλος Μ.Κ., Καθηγητής Σ.Ε.Μ.Φ.Ε., με το υπ. αρ. πρωτ. 23978/11-6-2024 έγγραφο που κατάθεσε στη Σχολή, ζήτησε να εξαιρεθεί από την σύνθεση του Εκλεκτορικού Σώματος, εξ' αιτίας καταγγελίας που είχε υποβληθεί εναντίον του από την Β.Μ. υποψήφια για την ανωτέρω θέση, σύμφωνα με την οποία υπήρξε απόπειρα εκφοβισμού της, εκ μέρους του ανωτέρω μέλους, με σκοπό να αποσύρει της υποψηφιότητά της για την υπό εξέλιξη κρίση. Ακολούθως, με την υπ' αρ. πρωτ. 24393/12-6-2024 πρόσκληση του Κοσμήτορα της Σ.Ε.Μ.Φ.Ε., κλήθηκε σε συνεδρίαση το Εκλεκτορικό Σώμα με αντικείμενο τη συζήτηση της αίτησης εξαίρεσης, που υποβλήθηκε από το υπόψη τακτικό μέλος. Κατά τη συζήτηση του αιτήματος τούτου, η υπόθεση της καταγγελίας εξεταζόταν, παράλληλα και στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Ε.Μ.Π. Εν τέλει, το εκλεκτορικό σώμα έλαβε, ομόφωνα, την απόφαση να γίνει δεκτό το αίτημα και να αναπληρωθεί ο αιτών από το πρώτο μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος του οργάνου. Παρά το ομόφωνο της απόφασης, όμως, υπήρξε σχετικός προβληματισμός από μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος, ως προς το εάν σωστά είχε λάβει χώρα η αναπλήρωση του τακτικού μέλους του Εκλεκτορικού Σώματος και μάλιστα από το πρώτο μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος, όπως εκτέθηκε ανωτέρω ή εάν έπρεπε να είχε ακολουθηθεί διαφορετική διαδικασία. Κατόπιν τούτου υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας το εξεταζόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος, όπως αυτό ισχύει μετά το από 25/11/2019 ψήφισμα της Θ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 211) ορίζεται ότι :

«Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου»

3. Με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 εδ. α' του Π.Δ. 76/2022 «Μεταγλώττιση-απόδοση στη δημοτική γλώσσα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και του πρώτου (πρόσθετου) πρωτοκόλλου της» (Α' 205) ορίζονται τα εξής :

«1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δίκαια, δημόσια και εντός λογικής προθεσμίας από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που λειτουργεί νόμιμα, το οποίο θα αποφασίσει είτε ως προς αμφισβητήσεις για τα

αστικής φύσης δικαιώματα και υποχρεώσεις του είτε για το βάσιμο κάθε εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσης».

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 463 παρ. 4 ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα : Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 141) ορίζονται τα ακόλουθα :

«Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εξέλιξης των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΖ΄ εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία εξέλιξης των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. από την 1η-1-2024 και εξής. Οι εξελίξεις των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. που πραγματοποιούνται κατόπιν αιτημάτων, που υποβάλλονται το αργότερο έως την 31η-12-2023, πραγματοποιούνται τόσο ως προς τη διαδικασία, όσο και ως προς τις προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν για την εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος».

5. Με τις παρακάτω διατάξεις του άρθρου 19 Ν. 4009/2011 : «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α΄ 195) ορίζονται τα εξής :

Παρ. 3, εδ. α΄, περ. β, όπως έχει αντικατασταθεί με τη διάταξη του τέταρτου άρθρου, παρ. 3 ν. 4405/2016 :

«Το Εκλεκτορικό Σώμα συγκροτείται με πλήρως αιτιολογημένη, ως προς το γνωστικό αντικείμενο των μελών του, απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων ως εξής : α) β) για όσα από τα Τμήματα αριθμούν άνω των σαράντα (40) καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων, από επτά (7) καθηγητές με τους αναπληρωματικούς τους οι οποίοι ανήκουν στο ίδιο Τμήμα του οικείου Α.Ε.Ι. και οκτώ (8) καθηγητές με τους αναπληρωματικούς τους, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με εκείνο της προς πλήρωση θέσης».

Εδ. β΄ : Στην περίπτωση μη ύπαρξης ικανού αριθμού εκλεκτόρων που προέρχονται από το Τμήμα, και έπειτα από πλήρως αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης ως προς το κριτήριο της συνάφειας του γνωστικού αντικειμένου σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η συμπλήρωση του Εκλεκτορικού Σώματος πραγματοποιείται από καθηγητές, με

ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο άλλων Τμημάτων του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή ερευνητές της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, χωρίς να τηρείται η προβλεπόμενη στο εδάφιο α' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αριθμητική αναλογία».

Εδ ε' : «Κατά τη διαδικασία συγκρότησης του Εκλεκτορικού Σώματος, στο συνολικό αριθμό των εκλεκτόρων δεν υπολογίζονται όσοι απουσιάζουν λόγω νόμιμης άδειας ή για λόγους ανωτέρας βίας που πιστοποιεί η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος με πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη απόφασή της. Σε περίπτωση επίκλησης λόγου ασθενείας απαιτείται βεβαίωση από δημόσιο νοσοκομείο. Μετά τη συγκρότηση του Εκλεκτορικού Σώματος, η σύνθεσή του δεν μεταβάλλεται παρά μόνο εάν μέλος του παραιτηθεί, εκλείψει ή βρεθεί σε νόμιμη άδεια. Σε περιπτώσεις αυτές, το μέλος του Τμήματος, ή το εξωτερικό μέλος αναπληρώνεται από το πρώτο κατά σειρά μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος του αντίστοιχου καταλόγου αναπληρωματικών μελών που ορίστηκε κατά τη συγκρότηση του Εκλεκτορικού Σώματος».

6. Με τις ακόλουθες διατάξεις του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45) ορίζονται τα ακόλουθα :

Άρθρο 7

Παρ. 1 : «Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους».

Παρ. 2 : «Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον :

α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατά ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερόμενους, ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερόμενους».

Παρ. 3 : «Το όργανο ή το μέλος του συλλογικού οργάνου, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, αντιστοίχως, και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια.

Στις περιπτώσεις αυτές, η προϊστάμενη αρχή, ή το συλλογικό όργανο, αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατόν».

Άρθρο 14

Παρ. 3 : *«Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κωλυομένων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία».*

Ερμηνεία-Εφαρμογή διατάξεων :

Από τις αναφερόμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, εν όψει και του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που υπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπ' όψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα :

7. Με τις εφαρμοζόμενες, ενταύθα, διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 3, εδ. α', περίοδος β' ν. 4009/2011 είχε οριστεί ότι το οικείο εκλεκτορικό σώμα, προκείμενης της εκλογής μέλους Δ.Ε.Π., συνεκροτείτο από επτά καθηγητές με τους αναπληρωματικούς τους, που έπρεπε να υπηρετούν στο ίδιο Τμήμα, στο οποίο ανήκε η θέση που είχε προκηρυχθεί, (εσωτερικά μέλη), ως επίσης και από άλλους οκτώ, με τους αναπληρωματικούς τους του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., κατά τις αναφερόμενες στην διάταξη διακρίσεις (εξωτερικά μέλη). Όλα τα μέλη του συλλογικού οργάνου όφειλαν να διακονούν είτε το ίδιο γνωστικό αντικείμενο με εκείνο της υπό πλήρωση θέσης, είτε, τουλάχιστον, συναφές. Η ανωτέρω σύνθεση του εκλεκτορικού σώματος προϋπόθετε ότι στο οικείο Τμήμα υπηρετούσαν, κατ' ελάχιστον, σαράντα καθηγητές και λέκτορες. Με το β' εδάφιο της ίδιας παραγράφου είχε προβλεφθεί, ότι, εφόσον ο αριθμός των εκλεκτόρων, που προέρχονταν από το οικείο Τμήμα, υπολείπονταν του αριθμού 7, τότε το όργανο ήταν δυνατόν να συγκροτηθεί από καθηγητές άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή ετέρου ή και με άλλα μέλη, κατά τις γενόμενες στη διάταξη διακρίσεις. Σ' αυτήν την περίπτωση δεν απαιτείτο να τηρηθεί η αναλογία εσωτερικών-εξωτερικών μελών, που προβλέπονταν από την ανωτέρω διάταξη της β' περιόδου του α' εδαφίου.

Με τη διάταξη του ε' εδαφίου, περίοδος α' και β' της ίδιας παραγράφου είχε οριστεί ότι κατά τη διαδικασία συγκρότησης του εκλεκτορικού σώματος στον συνολικό αριθμό των εν δυνάμει εκλεκτόρων δεν υπολογίζονταν όσοι απουσίαζαν με λήψη άδειας ή για λόγους ανωτέρας βίας

συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης ασθενείας, νομίμως αποδεικνυομένης. Με την τρίτη περίοδο είχε προβλεφθεί ότι μετά τη νόμιμη συγκρότηση του συλλογικού οργάνου η σύνθεσή του δεν ήταν δυνατόν να μεταβληθεί παρά μόνο σε τρεις περιπτώσεις, δηλαδή εάν το μέλος του οργάνου παραιτηθεί, εκλείψει για οποιοδήποτε λόγο ή λάβει νόμιμη άδεια. Με τη διάταξη αυτή καθιερώθηκε η αρχή του αμεταβλήτου της σύνθεσης του εκλεκτορικού σώματος μετά την νόμιμη συγκρότησή του. Με την τελευταία τέταρτη διάταξη του ίδιου ε΄ εδαφίου ορίστηκε ότι στις (περιοριστικά) αναφερόμενες περιπτώσεις της προηγούμενης διάταξης το μέλος του οργάνου, που ενέπιπτε σ' αυτές, αναπληρωνόταν «από το πρώτο κατά σειρά μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος του αντίστοιχου καταλόγου αναπληρωματικών μελών που ορίστηκε κατά τη συγκρότηση του εκλεκτορικού σώματος», κατά τη χαρακτηριστική διατύπωση του νομοθετικού κειμένου. Τούτο, ανεξαρτήτως της σειράς, με την οποία είχαν οριστεί τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη συγκρότηση του οργάνου.

Οι ανωτέρω διατάξεις, αν και έχουν, κατ' αρχήν, καταργηθεί, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 485 περ. α΄ ν. 4957/2022, εφαρμόζονται, πάντως, στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 463 παρ. 4, εδ. β΄ του ίδιου νόμου, αφού η προκήρυξη για την πλήρωση της συγκεκριμένης θέσης, έλαβε χώρα, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από ενδιαφερόμενο μέλος Δ.Ε.Π., στις 9/11/2023.

8. Έχει κριθεί ότι η αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών, εν γένει, οργάνων αποτελεί γενική αρχή συνταγματικού επιπέδου, που αποτυπώνεται στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος και ειδικότερη έκφανση του κράτους δικαίου (βλ σχετ. Σ.τ.Ε. 117/2000). Αποτελεί, επίσης, και γενική αρχή του διοικητικού δικαίου (βλ. σχετ. Γκέρτσου-Πυργάκη : «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας», εκδ. 2015, σελ. 112, Τάχος «Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας» εκδ. 2006, σελ. 363). Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 εδ. α΄ του Π.Δ. 76/2022, με το οποίο αποδόθηκε στη δημοτική γλώσσα η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.) έχει θεσπιστεί η αρχή της δίκαιης δίκης, που έχει αναχθεί σε κανόνα δικαίου υπερνομοθετικού χαρακτήρα με πανανθρώπινη αξία και έχει ως περιεχόμενο την ανεξαρτησία και αμεροληψία του κριτή, που αποφαίνεται σε διαφορές σχετικές με τα δικαιώματα του πολίτη. Καθοριστικός παράγοντας για την

διαπίστωση της αμεροληψίας είναι η εμπιστοσύνη που πρέπει να εμπνέουν σε μια δημοκρατική κοινωνία οι κριτές και οι ελέγχοντες, διαμορφούμενη με βάση αντικειμενικά γεγονότα και αξιολογήσεις (βλ. σχετ. Ν.Σ.Κ. 78/2024, όπου παραπομπή σε Σ.Τ.Ε. 2522/2001).

Οι αρχές αυτές δικαίου νομοθετικού και υπερνομοθετικού χαρακτήρα έχουν αποτυπωθεί στις διατάξεις του άρθρου 7 Κ.Δ.Δ. Σύμφωνα με αυτές τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης, τούτο δε μπορεί να τεθεί σε αμφισβήτηση και όταν υπάρχει ιδιαίτερος δεσμός ή ιδιάζουσα σχέση προς τα πρόσωπα, που αφορά η ενέργεια. Για τον λόγο αυτό, όταν υφίστανται, αποδεδειγμένα, ιδιαίτεροι δεσμοί ή ιδιάζουσες σχέσεις φιλίας ή έχθρας κάποιου μέλους προς το πρόσωπο που κρίνεται από το συλλογικό όργανο, το μέλος αυτό δεν πρέπει να μετέχει στο συλλογικό όργανο, γιατί διαφορετικά δημιουργείται ακυρότητα της απόφασης του συλλογικού οργάνου, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποδειχθεί ότι η απόφαση που ελήφθη υπήρξε πράγματι μεροληπτική. Τούτο διότι η συμμετοχή τέτοιου προσώπου ως μέλους στο συλλογικό όργανο δημιουργεί τεκμήριο επηρεασμού του, έστω και αν δεν αποδεικνύεται ότι η εκδοθείσα διοικητική πράξη υπήρξε μεροληπτική, το οποίο κλονίζει την πεποίθηση του διοικούμενου στο αδιάβλητο της κρίσης του οργάνου (βλ. σχετ. Δ.Ε.Α. 641/2023, Ν.Σ.Κ. 78/2024 ο.π., όπου και στις δύο εκτεταμένη νομολογιακή αναφορά). Οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόζονται και για τη σύνθεση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων των Πανεπιστημίων (βλ. σχετ. Δ.Ε.Α. 641/2023, Ν.Σ.Κ. 78/2024 ο.π.).

9. Με τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 3 του ίδιου νομοθετήματος ορίζεται ότι η αναπλήρωση των απόντων ή κωλυομένων μελών, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που απέχουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 7, λαμβάνει χώρα από μέλη της ίδιας κατηγορίας, εκτός εάν ο ορισμός τους από τη διοίκηση δεν έχει γίνει με τέτοια αντιστοιχία. Η ρύθμιση αυτή εναρμονίζεται με την αρχή, που διατρέχει το διοικητικό δίκαιο ότι τα αναπληρωματικά μέλη πρέπει να έχουν την ίδια ιδιότητα προς τα τακτικά, τα οποία αναπληρώνουν (βλ. σχετ. Γκέρτσου κλπ. συγγραφέων, «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας», εκδ. 2015, σελ. 206, Πρεβεδούρου «Συλλογικά Όργανα της Διοίκησης-Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», σε prevedou.gr). Περαιτέρω, κατά την έννοια του δευτερεύουσας πρότασης, που περιέχεται στη παραπάνω διάταξη της παραγράφου 3, ο

ορισμός ή όχι από την διοίκηση, κατά τη συγκρότηση του συλλογικού οργάνου, αναπληρωματικών μελών κατά κατηγορία και κατ' αντιστοιχία προς τα τακτικά μέλη, δεν επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια αυτής, αλλά λαμβάνει χώρα σε εφαρμογή της σχετικής διάταξης νόμου, με την οποία προβλέπεται η σύνθεση του οργάνου.

10. Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 3, εδ. α' περίοδος β' ν. 4009/2011, η συγκρότηση του εκλεκτορικού σώματος λαμβάνει χώρα από ορισμένο αριθμό εσωτερικών και εξωτερικών μελών με τους αντίστοιχους, κατά κατηγορία, αναπληρωματικούς τους. Και ναι μεν κατά τη διατύπωση της διάταξης του εδ. ε', τέταρτη περίοδος της ίδιας παραγράφου είχε οριστεί ότι η αναπλήρωση μέλους του συλλογικού οργάνου πραγματοποιείται από το πρώτο μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος (ανεξαρτήτως της σειράς ορισμού των αναπληρωματικών μελών από τη διοίκηση), πλην όμως, κατά ρητή διατύπωση του νομοθέτη, αυτός ο τρόπος αναπλήρωσης περιοριζόταν στις τρεις περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονταν στην διάταξη της προηγούμενης τρίτης περιόδου. Περαιτέρω, δεν μπορεί να υποστηριχθεί, ότι με τις διατάξεις του ε' εδαφίου εξαντλήθηκαν οι περιπτώσεις επιτρεπτής μεταβολής της σύνθεσης του συλλογικού οργάνου, μη εφαρμοζομένων, δηλαδή, των διατάξεων του άρθρου 7 του Κ.Δ.Δ., δεδομένου ότι, όπως έχει αναφερθεί, σ' αυτές έχουν ενσωματωθεί κανόνες δικαίου υπερνομοθετικής ισχύος. Σ' αυτές τις περιπτώσεις του άρθρου 7 για την αναπλήρωση των μελών θα τύχει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 14 παρ. 3 του Κ.Δ.Δ. Τούτο διότι, όπως έχει κατ' επανάληψη κριθεί υπό το Κράτος ισχύος του ν. 4009/2011, οι κανόνες του Κ.Δ.Δ. που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων της διοίκησης, εφαρμόζονταν συμπληρωματικά, ελλείψει άλλης ειδικότερης διάταξης, και στα συλλογικά όργανα των Α.Ε.Ι. (βλ. σχετ. Σ.Τ.Ε. 497/2021 και νομολογιακά δεδομένα σε Ν.Σ.Κ. 89/2024). Ήδη, στον θεσμικό νόμο 4957/2022 αυτό, ήδη, προβλέπεται ρητά στη διάταξη του άρθρου 44 παρ. 4.

11. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως έχει αναφερθεί, το τακτικό εσωτερικό μέλος Μ.Κ. του Εκλεκτορικού Σώματος, το οποίο συγκροτήθηκε για την κάλυψη της θέσης στη βαθμίδα καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Πειραματική φυσική Υψηλών Ενεργειών» της Σ.Ε.Μ.Φ.Ε., με το υπ' αριθμ. 23978/11-6-2024 έγγραφο-αίτησή του ζήτησε την εξαίρεσή του από τις

συνεδριάσεις του οργάνου, για τους αναφερόμενους λόγους, η οποία έγινε ομόφωνα δεκτή από αυτό. Στη συνέχεια με, επίσης, ομόφωνη απόφαση του Εκλεκτορικού Σώματος, το μέλος αυτό αναπληρώθηκε από τον καθηγητή Ν.Ν., δηλαδή από το πρώτο μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος κατά τη σειρά παράθεσης των αναπληρωματικών μελών στη συγκρότηση του οργάνου. Όπως φαίνεται από τον σχετικό υπηρεσιακό πίνακα της σύνθεσης τούτου η συγκρότηση των αναπληρωματικών μελών έλαβε χώρα με παράθεση πρώτα των εξωτερικών μελών, πρώτο των οποίων ήταν ο ανωτέρω, και στη συνέχεια των εσωτερικών. Σύμφωνα, όμως, με τα όσα έχουν εκτεθεί ανωτέρω η αναπλήρωση του εξαιρεθέντος μέλους να μην έπρεπε να λάβει χώρα, όχι, πάντως, από το πρώτο μη κωλυόμενο εξωτερικό μέλος, αλλά από το αντίστοιχο μη κωλυόμενο εσωτερικό μέλος.

Απάντηση.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω παραταθέντα στον προβληματισμό της υπηρεσίας προσήκει η απάντηση ότι μετά την απόφαση του Εκλεκτορικού Σώματος να εξαιρέσει από τις συνεδριάσεις του τον Μ.Κ., νομίμως μεν αυτός αναπληρώθηκε από άλλο, πλην όμως η αναπλήρωση έπρεπε να είχε λάβει χώρα από το πρώτο μη κωλυόμενο εσωτερικό και όχι εξωτερικό μέλος.

Ο Γνωμοδοτών

Περικλής Αγγέλου
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους